

Novice iz domačih krajev

70 letnica g. župnika zadrugarja. Na Sp. Polskavi pri Pragerskem je slavil sredi decembra 70 letnico tamošnji g. župnik Melhior Zorko. Rodil se je na Zdolah pri Brežicah. Novo

sv. mašo je pel na Vidmu ob Savi. Zorkova nova sv. maša je bila prva v novi videmski hiši božji. Kaplanoval je prvič v Solčavi pod že rajnim g. župnikom Šmidom. Njegova duhovniška služba med Solčavčani je bila še po starem načinu, ker je poučeval otroke poleg verouka še tudi v drugih predmetih. Jubilant se je po dr. Krekovič načelih kot mlad kaplan

lotil združništva in je imel v Savinjski dolini na tem polju lepe uspehe. V hvaležnost za organizacijo dobrodošlih zadrug je bil imenovan za častnega občana občin Rečica in Kokarje. Kaplan je bil še pri Sv. Marjeti niže Ptuja, v Leskovcu, v Cirkovcah ter na Hajdini, od koder je prišel za župnika na Sp. Polskavo, kjer je vsestransko delaven v zdravju ter mladeniški čistosti dobrih 20 let. V cerkvi, na združnem in prosvetnem polju delavnemu g. župniku Melhiorju čestita k 70 letnici »Slov. gospodar« z željo, da bi dočkal še več življenjskih jubilejev pri telesnem zdravju ter duševni čistosti!

V Plešivcu v župniji škele pri Večenju sta obhajala zlato poroko Jožef in Helena Pirnat

Ali si upate pridobiti »Slovenskemu gospodarju« vsaj enega novega naročnika?

pokali vanj. Ali so resno merili nanj ali so ga samo strašili, tega dekleta ni moglo presoditi. Hitela je na kraj ostriškega brega in se tu sklonila med brinje; od tod je lahko pregledala ves homški breg in ji ni ušlo nič tega, kar se je na oni strani godilo. Nekaj časa ni videla divjega lovca. Kar iznenada se je nekaj niže spet prikazal. Bum, bum, bum so pokali za njim... Za božjo voljo, zdaj je padel, valil se navzdol ko kamen, gotovo so ga zadeli. Ne! Že je pokonci in hiti na desno. V navpično peč hoče. Ali saj ni mogoče. Tu gor še mačka ne pride. Tudi lovci so se že prikazali zgoraj in streljajo dol. To je pravi čudež, da ga ne zadenejo. In kak je! Ves je črn, glavo pa ima belo, kakor da je z apnom polit... Še enkrat skuša na levo predreti, pa se mora pred streli umakniti. Zdaj se je sklonil pod grm. Od leve prihaja pet, šest lovcev — bum, bum pokajo streli — ko divjo zver ga gonijo. Spet je vstal, proti Pr. gu leti, za njim je vrišč. Sveta Marija, ta človek ne pozna kraja in hiti v smrt. Nehote je Nadvornikova Julka planila pokonci in je zavpila, kar je mogla: »Nazaj! Nazaj! Hudičev graben! Pekel!«

Nič ni čul. Obstal pa je in zagnal nekaj v Hudičev graben — bila je puška. In zdaj, zdaj — za božjo voljo, kaj misli? Menda vendar ne... Sveta Pomagalka, zaletel se je na Prag... Ježešmarija! — Dekletu se je zavrtelo v glavi, nič več ni videla. S silo je odprla oči in pogledala dol. Ali jo moti pogled? Ali je mogoče? Ali

Smrti padec. S stavbe novega bogoslovja pod Kalvarijo je padel 54 letni kleparski pomočnik Mihael Jodl iz Maribora. Obležal je s smrtnimi poškodbami po vsem telesu, katerim je v bolnišnici podlegel. Pokojni je bil dober delavec in skrben družinski oče.

Huda nesreča radi zastrupljenja z dimom. K Aljozu Zemanu, ključavničarskemu mojstru v Kacijanarjevi ulici v Mariboru, je prišel na Stefanovo na obisk uradnik Jaroslav Mühlstein. Ker so bila ob desetih vrata stanovanja še zaprta in ni bilo na trkanje nobenega odziva, je vlomil s pomočjo v isti hiši stanujočega tkalskega mojstra vrata v Zemanovo stanovanje. V stanovanju sta našla v spalni sobi mrtvega 48 letnega Zemana, njegovo ženo pa nezvestno. Pri Zemanu je bil ves trud z umetnim dihanjem zaman. Ženo pa so prepeljali reševalci takoj v bolnišnico. Zakonca Zemanova sta zakurila na predvečer v peči žagovino, dim odvodna cev pa je bila zamašena. Od dima zadušeni Zeman je bil iz Čehoslovaške.

Nogo mu je zdrobilo. V Rušah sta dva vagona tovornega vlaka stisnila desno nogo 50 letnemu delavcu v tovarni za dušik Andreju Krivicu. Noga je popolnoma zdrobljena. Ponesrečenca so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Na cesti zadet od kapi. Na božični dan je šel iz Maribora na Pobrežje po obdravski poti 57 letni tesarski delovodja Jožef Stupan z Zrkovske ceste. Naenkrat je omahnil ter obležal mrtve, zadet od srčne kapi.

Vlak povozil vola. Ob priliki napajanja je mesarju Hermanu Wögererju v Krčevini pri Mariboru pobegnil vol na železniške tračnice baš v trenutku, ko je vozil po tiru vlak, ki je vola vsega razmesaril.

Rebra si je polomil 31 letni delavec Ferdo Orlčnik. Na železniški postaji št. Jurij ob juž. žel. je nakladal krmo z voza na vagon, pri tem pa tako nesrečno padel na vagon, da si je nalomil več reber. Ponesrečenec se zdravi v celjski bolnišnici.

Starček zmrznil. Na Hrenovi v župniji Nova cerkev pri Celju je živel v svoji koči 73 letni Jakob Jezernik. Sameval je in se je borno preživljal s tem, kar je pridelal na orlu zemlje, katerega je posedal. Ker ga pred prazniki ni bilo na spregled, so šli sosede pogledat in so ga našli v koči zmrznjenega. Imel je že raztrgano obleko in se radi revščine ni upal med ljudi. Rajnki je bil vse svoje življenje posebež, ki je bil najrajši sam. Za prigojvarjanje sorodnikov, naj bi prodal domačijo in se preselil k njim na stara leta, se ni

zmenil in je rajši zaključil svoje bedno življenje v pomanjkanju in mrazu.

Avto se je zaletel v voz. Blizu gostilne Medved v Škofji vasi pri Celju se je zaletel osebni avto g. Kompoša iz Dobrne, katerega je šofiral upokojeni kapetan g. Kordon iz Celja, v nasproti prihajajoči voz. Konja sta se odtrgala od voza, oje voza se je pa zarilo skozi steklo v avtomobil. Na vso srečo so ostali vsi nepoškodovani, samo prestrašili so se zelo. Pokvarjen pa je avtomobil in je škoda precejšnja.

Smrtna nesreča očeta dveh nepreskrbljenih otrok. 35 letni delavec Miha Kalan, ki je bil zaposlen v železarni na Javorniku pri Jesenicah, je nakupil za praznike na Jesenicah živila za svojo družino. Z vlakom se je hotel vrniti na dom v Radovljico. Ko je hitel na postajo in šel po železniškem tiru, je padel in zalotila ga je na tiru lokomotiva. Nekaj časa ga je tiščal stroj pred seboj, nakar so mu kolesa poškodovala glavo in mu odrezala desno nogo nad gležnjem. Prepeljali so ga takoj v bolnišnico Bratovske skladnice, kjer je pa podlegel prehudim poškodbam. Pridni družinski oče zapušča ženo z dvema nepreskrbljenima otrokoma.

»Slovenska straža« obdarovala za božične praznike 55 obmejnih šol. »Slovenska straža« v Mariboru je obdarovala za letošnje božične praznike 55 obmejnih šol in je bilo med revne otroke razdeljenega blaga za 92.000 din. Obdarovalna akcija se je letos spomnila predvsem revnih Haloz. Razdelilo se je 150 parov čevljev, nad 200 parov perila za dečke in prav toliko za deklice, blaga pa za 200 dekliških in 250 deških oblek. »Slovenska straža« se v imenu obdarovanih zahvaljuje vsem osebam, tvečkam, denarnim zavodom in drugim ustanovam, ki so sodelovale s prispevki pri obdarovalni akciji.

Zanimiva zgodovina ustanovitve Prosvetnega društva. S Keblja na Pohorju poročajo: Petletnica smrti našega vrliga moža Florjana Globovnik, ki je umrl 29. novembra 1935, nas spominja na zgodovino ustanovitve našega katoliškega prosvetnega društva. Florjan Globovnik je bil mož bistrega duha, ki ga je izobrazil s čitanjem »Slov. gospodarja« in drugih listov ter knjig. Uvidel je velik pomen izobrazbe za kmečko ljudstvo, zlasti za njegovo mladino. Radi tega se je trudil ustanoviti na Keblju izobraževalno društvo. S svojim prijateljem Francem Fridrih je leta 1912. — torej v nekdanji Avstriji — vložil pravila društva in s prošnjo, da se dovoli ustanovni zbor društva. Prošnjo pa je takratna Slovincem nasprotna oblast odklonila. Društvo ni bilo dovoljeno. Leta 1932. je Florjan Globovnik v zvezi s svojimi somišljeniki vložil pravila Pro-

se je zgodil čudež? Da, da, res je na tej strani pri mačesu. Preskočil je Pekel. Na oni strani vpitje, pokanje — divjaki! Tedaj je predrzni ubežnik izginil. Ali so ga zadeli? Ali se je omotično zvrnil v prepad?... Dekle samo je obšla omotica, da se je sesedla za brinjevim grmom v mah.

Minulo je nekaj minut, tedaj je začula Julka šum. Sto korakov pod njo se je zganil grm, temna postava se je priplazila izza njega, šinila k sosednjemu urno ko mačka — bil je divji lovec. Zdaj je bil že čisto blizu, spoznala ga je.

»Judež! Za božjo voljo! Ali si še živ?« je zaklicala. Prestrašen se je umaknil za korak, naglo si je z roko zakril lice, kaj nato pa jo je pogledal z divjim pogledom. Bil je krepak mladenič blizu tridesetih let, nekaj divje fantovskega je bilo na njem. Ali to divje v njem je zdajci omagalo. Začel se je po vsem telesu tresti, bilo je tudi zanj preveč, kar je to zadnjo uro doživel. Zrušil se je na kolena, iztegnil je roke proti dekletu in jo prosil:

»Julka, boži usmiljena, ne izdaj me!«

»Kaj pa si storil?« ga je vprašala.

»Nič. — Srnjaka sem ukradel.«

»Kaj drugega ne?«

»Ne... Da, obstrelil sem enega od teh...«

»Da je umrl?«

»Ne, samo v desno nogo, nad koleno sem ga.«

»Kako pa to tako za gotovo več?«

Turki proti turški kavi. Pojem kave je neločljivo povezan s Turki. In vendar se obeta, da bo ta pojem polagoma le še zgodovina. Turško časopisje je namreč otvorilo silno propagando proti uživanju kave. Ob tej priliki ugotavlja, da je zanesel v Turčijo kavo neki Arabec Hem leta 1556. Čim se je pojavila kava, že je izpodrinila neko vrsto kislega mleka, nazvanega »ayram«, ki je bila dotlej splošno uživana narodna turška pijača. Vzrok, da je prišla sedaj v Turčijo propaganda proti uživanju kave, tiči v tem, ker Turčija ne more več kupovati kave v Arabiji, ampak jo mora uvažati iz Brazilije.

18.000 src na desni strani. Normalno ima človek srce na levi stra-

svetnega društva s prošnjo, da bi se ustanovitev dovolila. Takratna diktatorska (JNS) vlada pa je prošnjo odbila, češ da obstoja na Kebiju sokolsko društvo. Šele po odhodu te vlade je bilo za časa ministromanja dr. Antona Korošca v notranjem ministristvu društvo dovoljeno. Ustanovni zbor je bil 30. avgusta 1936. Naš vrli Globovnik ga ni doživel, ker ga je leto prej pokosila smrt.

Nova katastrska uprava v Gornjemgradu. Z odlokom finančnega ministristva se osnuje nova katastrska uprava s sedežem v Gornjemgradu.

Naznanilo. Mariborska mestna hranilnica, Spodnještajerska ljudska hranilnica in posojilnica ter Kreditni zavod v Mariboru dne 2. januarja 1941 radi notranje preureditve za stranke ne bodo poslovali.

CERKEV SV. DRUŽINE NA RUNEČU

Prijazna vas Runeč leži sredi vinogradov na ozkem pa vodoravnem hrbtu sredi očarljive Priekije. Vendar je najbližja hiša božja od Runeča tako zelo oddaljena in posebej po za-

sneženih potih za deco skoraj nedosegljiva, da so si že pred mnogimi leti omislili skromno kapelico v neposredni bližini šole. Kapelica že davno več ne ustreza dušebrižnim potrebam in tudi svečenik, ki mora od daleč na Runeč, nima ne zakristije ne svoje sobe.

Iz goreče vneme vaščanov je izšla misel, da postavijo skromen božji hram. Preteklo zimo so prebivalci izrazili željo in svojo priprav-

ljenost pomagati, če bi se na Runeču postavila nova cerkev na čast sv. Družini, v kateri bi bilo prostora vsaj za 500 ljudi. Osnova se je pripravljala odbor, ki si je nadel nalogo, da zbira prostovoljne prispevke in pripravi vse potrebno za zidavo. Obrnil se je najprej s prošnjo na kn.-šk. ordinariat v Mariboru, ki je njegovo namero z veseljem pozdravil in odobril ter dovolil pobiranje prostovoljnih prispevkov po vsej velikonedeljski dekaniji. Poleg tega je kn.-šk. ordinariat sam oskrbel in plačal gradbene načrte za novo cerkev. Odbor se je s prošnjo obrnil tudi na kr. bansko upravo in

na ministristvo pravde v Beogradu. Domačini pa so pripravljeni darovati ves stavbni les in večino delovnih moči, kakor tudi vse potrebne vožnje. Uprava križniških posestev v Veliki Nedelji je prizadevanje podprla z znatnim denarnim zneskom in je v ta namen posodila svoj čekovni račun št. 11.453. Obračamo se tem potom na vse tiste, ki poznajo tukajšnje razmere, da podprejo naše prizadevanje.

Skrbite, da ne bo hiše v vaši vasi, katera ne bi imela »Slovenskega gospodarja«!

ni. So pa tudi izjeme, ko imajo poedinci srce na desni strani prsnega koša. To razliko je na zanimiv način pokazal zdravniški pregled v Nemčiji. V nekaterih okrajih je bilo v celoti rentgenizirano vse prebivalstvo. Ob tej priliki je bilo iz posnetkov ugotovljeno, da pride na 5000 ljudi eden, ki ima srce na desni strani. Če se ta procentni račun potem raztegne, kot zanimivo navaja tozadevna statistika, na vso Nemčijo, bi našli nad 18.000 ljudi, ki imajo srce na desni strani.

Alkohol iz lesa. Švedska inženirja Asplung in Holst sta odkrila nov način pridobivanja alkohola iz lesa. Proizvodnja bo v kratkem preizkušena v večjem obsegu. Po pogodi med državo in največjim švedskim lesnim

»Bom vendar vedel, če sem pa tja meril.«
Čez nekaj časa je rekla Julka:

»Ti — zdaj si bil tako blizu smrti ko še nikoli. Tu čez ne bi bil nihče šel skakat. Mene je groza, če pomislim na to.«

»Pa nočem dve, tri leta sedeti — meni bi bilo to najhujše, kar bi me moglo zadeti.«

»Bolj hudo bi še bilo, ko bi zdaj ležal spodaj na dnu Pekla. Ali nič nisi pomislil, da se boš ubil, če skočiš s Praga?«

»Ko bi ležal spodaj v grabnu, bi imel vsaj svoj mir. Takle človek, kakor sem jaz, je le na poti na svetu,« je odvrnil trmasto.

»Na dušo pa nič ne pomisliš,« ga je resno opomnila; »ko bi na dušo bil mislil, bi ne bil hodil v tako nevarnost.«

»Nas eden nima ne na tem ne na drugem svetu kaj pričakati.«

»Za božjo voljo, ne govori vendar tako! Pogubiti se ne smeš. Bilo bi škoda za tvojo dušo. Strašno bi se mi smilila.«

Zastrmel je vanjo, potem jo je spet poprosil:

»Ne izdaj me! Kajne, da me ne boš?«

»Ali so te lovci spoznali?« ga je vprašala.

»Ne. Pokril sem se z belim prtom. Ko sem skočil čez graben, mi je padel z glave.«

»Tebe je sam Bog rešil. Zato ne bom rekla ne besedice. Zaradi mene si lahko brez skrbi.«

»Bog ti povrni!«

»Ali poglej — saj si ranjen. Kri ti teče iz rokava.«

»To ni nič. Malo me je oplazilo. Oni lump je prvi streljal name. Potem sem v jezi tudi jaz poknil v njega, pa sem bolje zadel kakor on.«

»Rano si moraš obvezati.«

»S čim pa? Nimam nič pri sebi.«

Snela si je belo rutico, ki jo je imela okoli vratu, in mu jo je dala.

»Na, obveži se!«

»Nak, škoda take čedne rute!«

»Pa bo vendar bolj škoda, če izkrvaviš. Sledi jopič pa pokaži!«

Okleval je pa ubogal. Srajca je bila vsa okrvavela. Ko si je zavihal s krvjo napojeni rokav, se je prikazala precejšnja odrtina, tako da se je deklet streslo. Vendar je rekla:

»Le pusti me! Bom že jaz.«

Zložila je rutico in ga obvezala, kolikor je s tresočimi se prsti skrbno in rahlo mogla. Vsa divja trma njegova se je ob tem raztalajala. Skoraj nežno je dejal:

»Tako, kakor ti, ni bil še nihče dober z menoj. Zdaj vem, da so tudi dobri ljudje na svetu. Bog ti povrni!«

»Ali ti je še kaj treba?« ga je vprašala.

S tako važno stvarjo kot je nega in čiščenje zob zares ne bi smeli odlašati. Uporabljajte redno Sargov Kalodont in ostanite pri njem. Sargov Kalodont ima to prednost, da temeljito čisti zobe, obenem pa odpravi zobni kamen in prepreči njegovo zopetno tvorbo. Čistite zato zobe vsako jutro in vsak večer s Sargovim Kalodontom.

SARGOV

KALODONT

proti
zobnemu
kamnu

Velika tuba je posebno ekonomična!

Požari

Anton in Terezija Simončič v Račah je oženj upelili domačijo. Zgorelo je tudi 3.000 kg sena, 1.000 kg otave, več slame in obleke. Vzrok požara je slab dimnik.

V Mali Zimici pri Dupleku je zgorela domačija posezniku Antonu Krajncu. Z domačijo vred je zgorela krma in večja zaloga pridelkov. Vzrok ognja ni dognan.

Na podstrešju veletrgovine Pintar-Lenard v Mariboru so se ponoči vnele lesene vmesne stene zaradi pregretega dimnika. Gasilci, ki so bili takoj na mestu, so v 3 urah požar pogasili, vendar znaša nastala škoda okoli 20.000 dinarjev.

V tovarni bučnega olja Hochmüller v Mariboru so se ponoči vnele okrog dimnika naložene vreče z bučnicami. Požar je opazil stražnik, ki je obvestil gasilce, kateri so oženj omejili. Zaradi ognja povzročena škoda znaša 80.000 din, krita je pa z zavarovalnico.

Gostilničarju Lutariču, ki ima hišo ob cesti med Soboto in Tišino v Prekmurju, je oženj pred dnevi uničil gospodarsko poslopje z vsem inventarjem. Škoda je velika. Vzrok požara ni znan.

Umrl radi zabodljaja z nožem. V Počehovi pri Mariboru so razgrajali tesarski pomočnik Leopold Karnet in njegova tovariša A. Ribič in F. Zorko. Razbili so vrata in šipe na hiši, ki je last poseznika Fekonje. V obrambo domačije je stopil na plan domači sin Franc Fekonja. V silobranu je zabodel Karneta tako nesrečno, da je umrl.

Velik vliom čez božične praznike. V Mariboru je bil izvršen med božičnimi prazniki v Gosposki ulici zagonečen vliom v veletrgovino z godali Meini in Herold. Vliomlec je prišel s ponarejenimi ključji v trgovino ter v težko blagajno, iz katere je odnesel 60.000 din. Blagajno je po izvršeni tatvini vliomlec zaklenil, nato je zaklenil še vrata v trgovino ter izginil. Vliomno tatvino so opazili šele 27. decembra, ko so odprli blagajno in pogrešili omenjeno vsoto. Opisani vliom je bil izvršen na isti način s ponarejenimi ključji kot pred leti v podružnico Zadruga gospodarske banke. Takrat je izginilo v noči iz blagajne 70.000 din. Ta vliom je ostal do danes nepojasnen.

Svaka med seboj. Pri posezniku in gostilničarju Stefanu Korenu na Kokolanščaku pri Sv. Jurju ob Ščavnici so slavili godovanje hišnega gospodarja. Med gosti je bil tudi Korenov svak Tivadar iz Kamensčaka. Že v bolj pozni uri sta se svaka spila. Tivadar je oddal zunaj pred hišo iz samokresa tri strele. Ko je šel Koren pogledat, kdo in zakaj strelja, je zopet odjeknil strel in krogla je prebila Korenu sapnik ter obšla pri hrbtenici. Korena so prepeljali v zelo resnem stanju v ptujsko bolnišnico.

Nemavna prednost kolesarskih tatov. Pretekli teden sta dva še neizsledena predrzneža na cesti napadla poseznika sina Stefana Mataja iz Kroga v Prekmurju, ga potegnili s kolesa ter mu kolo odvzela in z njim pobegnili, fanta pa pustila na cesti. — Kolesarske tatvine so zadnje čase v Prekmurju zelo pogoste. Saj so tatovi odpeljali samo v Soboti šest koles, zato je treba biti previden pri puščanju koles pred raznimi lokali.

»Ne, nič več. Le žejen sem tako neznansko. Tamle je tista dobra voda... Potem moram pa naglo od tod. Moram še daleč, da se lahko izgovorim, če bi bilo treba.«

Urno je skočil k studencu, se ulegel in pil kakor žival. Potem je še enkrat pomahal z roko in zavil po bregu navzgor. Strmina mu je šla tako izpod nog, kakor da hodi po mehki ravnini. Čez četrto ure je bil na vrhu. Tam ga je Julka videla, ko je pri križu obstal, razširil roke in jih sklenil, potem pa izginil, kakor da se je vdrl v zemljo. Čeprav jo je bilo skraj groza pred tem človekom, se ni mogla ubraniti sočutja z njim.

Bil je od vseh zavržen in že od rojstva preklet. Njegov oče, Reberški Martin, je pred dvajsetimi leti zažgal, tako da je ves Podkraj pogorel. Sedeti bi bil moral sedem let, pa je že po petih letih umrl v kaznilnici. Od očeta so vaščani prenesli svojo mržnjo na sina. Tonč, kakor mu je bilo ime, je s sedmimi leti, ko mu je mati umrla, prišel k nekemu čevljarju v Javor za rejenco. Tisti čevljar ga je redil več s palico kakor s kruhom. Zaradi tega in ker so mu ljudje pridelali »požigalčev Tonč«, je postal zakrknjen in namrzen. Ker je mogel komu naskrivaj kaj na škodo napraviti, je to storil. V šoli je prekosil vse druge otroke, ker je bil nadarjen in ker se je za čuda rad učil. Delati ni hotel; zato jih je od svojega krušnega očeta dan na dan dobil. Zrastle je in ko mu je bilo šestnajst let, je čevljarju ušel. Pri sestri svoje rajne matere, pri Zaplotnikovi Jerulji, dobro-

GOSPODINJE, ŽENE

IN DEKLETA,

Vaš list je

Pišite po eno brezplačno številko, v kateri bo neko posebno razveseljivo pismo za Vas!

UPRAVA MARIBOR,
KOROŠKA CESTA 5

Posvetu

Papeževe besede. Na dan pred Božičem, dne 24. decembra, je sv. oče Pij XII. sprejel kardinala, ki so mu želeli blagoslovljene božične praznike. V odgovoru je sv. oče poudaril veliko gorje, ki sedaj vlada v svetu, in nalogo Cerkev, da sodeluje pri zdravljenju strašnih ran, ki jih je povzročila sedanja vojna. Posebna skrb sv. očeta je posvečena vojnim ujetnikom, katerim je po svojih zastopnikih poslal besede tolažbe. Glede na vprašanje miru je papež naglasil, da se mora bodoči mir opirati na pravico in pravičnost. Ni stvar Cerkev, da pristane na ta ali drugi sestav, ki si med seboj mestoma nasprotujejo in se vsak opira na svoj lasten nauk o sredstvih, s katerimi naj bi se dosegla in izvedla preobrazba Evrope zaradi boljše bodočnosti. Osnovni pogoji vsakega novega reda so: 1. zmaga nad sovraštvom, ki sedaj razdvaja posamezne narode; 2. zmaga nad nezaupanjem; 3. zmaga nad načelom, da je korist podlaga prava; 4. zmaga nad preveč zaostrenimi nasprotstvi v svetovnem gospodarstvu, tako da bi se vsem državam zagotovila naravna sredstva, ki jih potrebujejo za življenje; 5. zmaga nad sebičnostjo, na koje mesto je treba postaviti iskreno vzajemnost in bratovsko sodelovanje med narodi. Naj bi se — s to iskreno željo je papež končal svoj govor — vojna kmalu končala, naj bi odgovorni državniki kmalu našli pravično rešitev, ki bi omogočila resnično nov red, izvor sreče in blagostanja za vse narode!

Ai si že obnovil naročnino?

dušni ženkici v petdesetih letih, ki je imela v Kotu napol podrto bajto, je našel zavetje.

Jerulja je bila čudna ženica. Pobirala je jajca in jih nosila v mesto prodajat. Ko bi ji ljudje ne bili to in ono še tako dali, bi ne bila mogla živeti, kajti jajca je dajala v mestu skoraj za isti denar, kolikor je sama dala zanje. Vsak teden je šla dvakrat v mesto. Doma ji ni bilo obstanka. Vedno je morala biti na poti. Če jajc ni bilo, je romala in oblezla vse znane in neznane romarske cerkve blizu in daleč. Upala je celo, da bo še v Lurd kdaj prišla, ji bo že Marija kako za pot poslala, kadar ji bo prav. Razen na romanja je bila ženkica udarjena tudi še na rože. V njeni zlibrani bajtici so bili na vseh okencih, na vseh mizah in klopih lončki in piskri z vsajenimi ali namočenimi rožami. Kadar je prišla mimo kake hiše, kjer so imeli na oknih ali na vrtu rože, je tako dolgo prosila in moletovala, da so ji utrgali kak šopek. Na svojih potih jih ni nosila samo v obeh rokah, zataknila si jih je tudi za ušesa in ovenčala koš z njimi.

Ko je sprejela sestrinega sina Tonča pod streho, je bila nekaj časa bolj pri domu. Z materinsko ljubeznijo se ga je oklenila, pa mu ni bila kos, ker mu je vse prav dala. Tako se je zgodilo, da je Tonč ni spoštoval, imel jo je za norčeka in zdelo se mu je, da drugače biti ne more in ne sme, kakor da je lepo z njim in da stori zanj, kar more. Ženkica se je tudi kmalu naveličala in je začela spet po stari navadi pozovati in romati s košem in palico.

Kratke tedenske novice

Papežu Piju XII. je voščil novo leto naš poslanik. Sv. oče je po voščilu podelil blagoslov našemu kralju, knezu namestniku in vsemu jugoslovanskemu narodu.

Ministrski predsednik Dragiša Cvetković je obiskal na Stefanovo Zagreb in podpredsednika vlade dr. Mačka v Kupincu.

Zunanje politični odbor bolgarskega parlamenta je odklonil z veliko večino pristop Bolgarije k berlinski pogodbi treh velesil.

Podonavska komisija v Bukarešti, kateri so pristostvovali zastopniki Nemčije, Italije, Rusije in Romunije, se je nenadoma razšla.

Po ameriških poročilih prepeljajo Nemci skozi Madžarsko v Romunijo 200 do 300 tisoč vojakov, ki so opremljeni z vsemi vojnimi potrebščinami.

Amerikanci poročajo, da zbirajo Rusi čete na besarabski meji in ob ustju Donave.

V Romuniji so na dnevnem redu železniške nesreče. Zdaj trčita dva vlaka skupaj, sedaj zopet zgori s petrolejem naložen vlak. Romuni pravijo, da so vzrok tem nesrečam veliki snežni zameti.

Italija je po dolgih letih zopet uvedla smrtno kazen.

»Svobodni francoski generali« De Gaulle napoveduje, da bo v kratkem Francija stopila zopet v vojno na strani Angležev v Afriki, in to radi pritiska in vmešavanja v vladanje maršala Petaina. De Gaulle bi v tem primeru odstopil poveljstvo maršalu Weygandu.

Hitler se je mudil za božične praznike med vojniki in delavci, ki so zaposleni pri gradnji trdnjav na zapadu.

Na sveti večer in Božič Nemci niso napadali z letali Anglije, Angleži pa ne Nemčije. Vsaj en dan je prišel nad tve dežel mir Gospodov...

Italijanski kralj in cesar Viktor Emanuel je naslovil ob priliki božičnih praznikov na oboroženo silo dnevno povelje, v katerem je naglasil: Ni ovire, ki bi mogla ustaviti pohod s slavo ovenčane Italije.

Vrhovni poveljnik nemške pehotne vojske maršal Brauchitsch je napovedal v svojem božičnem nagovoru na vojaštvo, da bo Nemčija strla odpor še zadnjega in najbolj žilavega nasprotnika — Anglijo.

Glavni poveljnik angleških čet v Afriki, general Wawell, je omenil v svoji božični poslanici zmagoviti angleški vojski, da se bore Velika Britanija in njeni zavezniki za ohranitev svobode.

Angleški kralj Jurij je govoril za Božič angleškemu imperiju po radiu. Rekel je med drugim: Trdno smo odločeni, da vztrajamo do zmage pravice in miru.

Grški vojni minister general Papagos je v božični poslanici svojim vojakom čestital k zmagovitim uspehom na fronti v Albaniji.

Angleški zunanji minister lord Halifax je določen za poslanika Velike Britanije v Washingtonu. Na njegovo mesto je bil postavljen vojni minister Anthony Eden.

Spanci so s protiletalskimi topovi zbili v morje francosko letalo, v katerem je bilo pet visokih francoskih častnikov, ki so bili namenjeni iz francoske severne Afrike v Gibraltar.

producentom — delniško družbo Korsnka, se je slednja obvezala, da postavi veliko tovarno za izdelavo alkohola iz lesa. Tovarna bo letno pridelala 30.000 hl 95% alkohola. Tajnost proizvodnje ostane v rokah države.

Nove letede »trdnjave«. V Ameriki gradijo nov tip »letečih trdnjav«, ki bodo baje prekosila vsa bombna letala dosedanjega izdelka. Nova »leteča trdnjava« bo trikrat tako velika kakor dosedanja bombniki tega imena. Posadka bo štela deset mož. Trdnjava bo oborožena s topovi in strojnicami. Na nji bo prostora za prevoz 225 vojakov in popolni bojni opreml. Motorji tega bombnika bodo tako močni, da bo »leteča trdnjava« lahko preletela Atlantski ocean brez vmesnega pristanka.